

Cílem Českého klubu skeptiků Sisyfos, z. s. je šíření vědeckých poznatků a nezkrácených informací. Zkoumáme sporné jevy a vystupujeme proti pseudovědeckým názorům. Pomáháme chránit spotřebitele před nabídkou podvodných služeb, pomůcek a přístrojů. Podporujeme kritické myšlení a zdravou pochybovačnost. Naším členem se může stát každý, kdo dává přednost rozumu před vírou v zázraky.

Z OBSAHU

Klub Sisyfos má nového předsedu.....	1
Proslov při předávání XX. Bludných balvanů Sisyfa za r. 2017 (<i>Jiří Grygar</i>)	2
Komité pro udělování Bludných balvanů při Českém klubu skeptiků Sisyfos oznamuje	4
Dvojnásobná účast na druhém ročníku March for Science – Pochod za vědu (<i>Claire Klingenberg</i>).....	11
Zlaté prkno pro německého krále (<i>přeložil Milan Urban</i>).....	11
Dobré otázky a dobré odpovědi (<i>přeložil Milan Urban</i>)	12
Londýnská nemocnice „celostní medicíny“ přestává poskytovat homeopatii hrazenou z veřejných peněz (<i>Ludmila Hamplová</i>)	15

Sisyfos má nového předsedu

Český klub skeptiků Sisyfos z. s. má nového předsedu. Na návrh stávajícího předsedy Leoše Kyši byl novým předsedou Sisyfa jednohlasně zvolen MUDr. Jaromír Šrámek, pedagog 1. lékařské fakulty Karlovy univerzity z Ústavu histologie a embryologie. Místopředsedy Sisyfa se stali Lukáš Jelínek, Lenka Příplatová a Leoš Kyša. Zahraniční styky má na starosti Claire Klingenberg a hospodářem zůstává Antonín Pavlíček, stejně tak je tajemníkem nadále Zdeněk Jonák. Zde je seznam dalších členů výboru Sisyfa: Ing. Martin Bloch, CSc., Ing. Jaroslav Dolák, RNDr. Jiří Grygar, CSc., Ing. Olga Kracíková, Ph.D., Mgr. Michal Křupka, Ph.D., Ing. Michal Marčíšovský, Ph. D., MVDr. Aneta Pierzynová, Ing. Lenka Příbylová, Mgr. Vítězslav Škorpík, Doc. RNDr. Čeněk Zlatník, CSc. a ThDr. Petr Jan Vinš.

Výbor Sisyfa má dále tyto odborné sekce: Fyzikální sekce (vede Lukáš Jelínek), Biologicko-medicínská (vede Michal Křupka), Popularizační sekce (vede Lenka Příplatová), Společenskovední sekce (vede Petr Jan Vinš) a Sekce pro paranormální výzkum (vede Leoš Kyša).

Bludné balvany za rok 2017 předány

Letošní předávání Bludných balvanů se neslo v slavnostním duchu. Šlo totiž o dvacetileté výročí této naší mediálně ostře sledované akce. Uskutečnila se v pá-

tek 23. března 2018 ve Strouhalově posluchárně Matematicko-fyzikální fakulty UK v Praze a při té příležitosti byly uděleny i výroční diamantové Bludné balvany.

Proslov při předávání XX. Bludných balvanů Sisyfa

Jiří Grygar

Slovutní laureáti a jejich fanynky, vzácní hosté, příznivci i odpůrci kritického skeptického myšlení, dámy a pánové!

V zastoupení Strašného Sisyfa předstupuji před toto tradiční slavnostní shromáždění již podvacáté. Když jsme slavili 10. výročí udělování Bludných balvanů, přidali jsme pro každou kategorii jako bonus Balvany diamantové. Obdrželi je laureáti, kteří na nás v prvních devíti letech udělali největší dojem.

Tehdy jsem bláhově předpokládal, že udělování Balvanů brzy skončí, jelikož matení mimořádně skeptické české veřejnosti spontánně ustane. Má prognóza selhala, jak je patrné z toho, že jsme se tady dnes opět sešli.

Sebekriticky konstatuji, že česká matoucí scéna v posledních letech vítězí nejenom v bulvárních médiích, kterých si už vlastně přestáváme všimnout, neboť bulvár má přímo v popisu práce veřejnost balamutit, ale prolíná i na české vysoké školy a další odborné instituce, kde zřejmě selhává kontrola kvality výzkumné práce.

Jedinou polehčující okolností pro nárůst pavědy, demagogie a počtu plevelných zpráv u nás je skutečnost, že tato

nákaza se šíří po celé zeměkouli. Koho by napadlo, že na internetu budou koncem druhé dekády XXI. století přibývat tvrzení, že nežijeme na zeměkouli, ale na plochozemi? Přitom o její kulatosti věděl Aristoteles i Pythagoras, a Eratosthenes velmi přesně změřil obvod Země už ve 3. stol. př. n. l. Nebo že podle současných průzkumů přes 40 % obyvatel EU považuje astrologii za vědu?

V uplynulém dvacetiletí se původní Bludný komitét Sisyfa výrazně obměnil a omladil. Zajímá-li vás jeho současné složení a funkce, které jsme si navzájem přidělili, tak Martin Bloch zastává prestižní funkci Pedela a Václav Černohorský dosáhl hodnosti Dvorního rady. Jiří Grygar je mimořádným a zplnomocněným velvyslancem Strašného Sisyfa. Olga Kracíková straší jako Harpyje, Leoš Kyša je tiskovým mluvčím, Věra Nosková Matkou Zakladatelkou a Aneta Pierzynová Infantkou. Vladimír Příbyl je počítačovým Guru a Lenka Příbylová náčelnicí Grácií. Lenka Příplatová se čertí coby Advocata Diaboli, zatímco Vlastimil Škorpík působí jako Tajný rada, Jaromír Šrámek jako Ombudsman a Čeněk Zlatník jako vědecký tajemník.

První letošní zasedání Komitétu se uskutečnilo v 20. ledna za rozbřesku v horním patře Koněpruských jeskyní, kde byla kolem r. 1470 vyhlášená penězokazecká dílna vyrábějící bitcoiny 0. generace. Naším úkolem bylo z více než 60 nominací, které jsme v průběhu roku 2017 dostávali od členů a příznivců Sisyfa, vybrat ty nejvýživnější. V řadě případů byli znovu nominováni už laureáti z minulých 20 let, kteří zřejmě ve své bludné činnosti pokračují, což svědčí o věhlasu, který naše ocenění má mezi příznivci bludného myšlení.

Po obsáhlé debatě jsme však již dříve oceněné laureáty z širokého výběru vyřadili, neboť melou stále starou slámu

aniž by inovovali své metody natolik, aby dosáhli na ocenění podruhé. Do užšího výběru se proto dostali nováčci, byť to označení úplně nesedí. V řadě případů jsme totiž jejich bludnou činnost monitorovali po delší dobu a teprve letos jsme uznali, že na vysoké ocenění už dozráli.

Velkou pozornost jsme věnovali nominacím na diamantové Bludné balvany za dekádu 2007-2016, protože tak výjimečné ocenění musí být zdůvodněno vysokým potenciálem bludného myšlení na minimální úrovni alespoň 5 debitů/rok. Jak známo, debit je jednotka záporné informace – dobrým modelem jsou tranzistory, které vykazují jak elektronovou, tak také děrovou vodivost – debit je tedy informační díra. Protože v okamžiku Velkého třesku ve vesmíru žádná informace nebyla, zákon zachování informace praví, že algebraický součet bitů a debitů ve vesmíru musí být stále nula. Proto i Internet udržuje dynamickou plichtu mezi informacemi a dezinformacemi, takže si musíme položit otázku, k čemu ty internety vlastně jsou?

V závěru lednového zasedání v Koněpruské penězokazecké manufaktuře jsme si rozdělili domácí úkoly pro II. kolo, jež se uskutečnilo 18. února v pozdních nočních hodinách v podpalubí houseboatu Gizele zakotveném na Slapské přehradě.

Velmi jsem ocenil, že omlazený Bludný komitét své domácí úkoly zvládl jako jedna žena, a v termínu, takže jsme poměrně snadno a rychle roztrídili

laureáty na individuální a družstevní. Družstva totiž musí být alespoň dvoučlenná, kdežto jednotlivci jsou většinou jednotliví.

Daleko těžším úkolem bylo určit pořadí zlato – stříbro – bronz. Pro hypotetického nezúčastněného pozorovatele by to byl docela adrenalin, zejména kdyby se do toho byly vložily sázkové kanceláře. Nezúčastněný pozorovatel, který by před zahájením rvačky o pořadí mezi komisaři a komisarkami správně určil vybojované pozice všech laureátů, by byl shrábl pěkný balík.

Nejtěžší úkol nás však teprve čekal. Za dekádu totiž udělíme standardně 60 Balvanů, a teď mezi

nimi zpětně s odstupem času vybrat ta skutečná esa v oboru matení, to dá opravdu fušku. Každý z debatérů si byl vědom velké odpovědnosti za výběr těch nejlepších z nejlepších. Při předběžném volebním mručení někdy rozhodovala o pořadí i pouhá třetina debitu. Po vyčerpávající debatě jsme se však natolik unavili, že na pěstní souboje nedošlo, a bylo vymalováno.

Závěrečné jednomyslné mručení se zvrhlo v pouhou administrativní formalitu. Oproti hlasování v parlamentu má náš systém jednu přednost: nelze se mručení zdržet, protože takový hlas bychom neslyšeli. Proto mají naši laureáti daleko silnější mandát než mnozí premiéři.

Můj dík za hladký průběh oponentního řízení patří proto všem až podezřele nezávislým odborníkům našeho Komitétu; byla radost s tak dělným týmem připravit dnešní bludnou slavnost. Podobně děkuji všem, kdo se nejrůznějšími způsoby podíleli na přípravě, organizaci a programu dnešního večera. Nemohu zapomenout ani na všechny příznivce, ba i nepřítelnic našeho Klubu, kteří v průběhu celého roku dodávali do naší databáze výživné nominace. V neposlední řadě děkuji děkanovi Matematicko-fyzikální fakulty UK prof. Janu Kratochvílovi za laskavé poskytnutí Strouhalovy posluchárny pro bludnou slavnost.

Jiří Grygar, mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Strašného Sisyfa, vrr., Strouhalova posluchárna MFF UK; Ke Karlovu 5; Praha 2, Pátek 23. 3. 2018

Komitét pro udělování Bludných balvanů při Českém klubu skeptiků Sisyfos oznamuje, že za rok 2017 získávají

Bronzový Bludný balvan v kategorii jednotlivců: Mgr. et Mgr. Petra Yamuna Wolf za objevy ve vaginální a anální kartografii i v odposednutí a kleteb rušení

Naše laureátka měla při svém šamanském léčení vizi, v níž cestovala na modrou planetu, kde žily éterické bytosti, s nimiž se cítila velmi dobře. Naznačily jí, že jméno planety začíná na N. I tak vzdělaná Yamuna až v encyklopedii zjistila, že je to Neptun, neb přemnoho modrých planet začíná na N. A tak pochopila, že je opravdu z Neptuna. Bylo jí též určeno, že se dožije 111 let a má na Zemi léčit lidi a učit se pracovat s elementy planety Země a její léčivou sílu spojit se silnou ženskou energií, o čemž samozřejmě nikdo z nás nepochybuje.

Psycholožka, terapeutka a šamanka Yamuna je objevitelkou TERAPIE HLUBOKÝM DOTEKEM (THD®), což je její jedinečná terapie, která se liší od jiných intimních masáží v oblasti vagíny. Tedy alespoň to naše laureátka tvrdí.

Leč co je vlastně vaginální mapování? „*Jde o léčení duše skrze hluboký a intenzivní dotek těla, láskyplně, pomalé a něžné doteky, které rozehřejí zamrzlá místa na těle. Tato místečka se kvůli nerespektování potřeb našeho těla traumaticky uzavřela a nyní jimi neproudí božská energie lásky, sexuální energie. Je to ale i intenzivní masáž hlubokých tkání, ve kterých je uloženo trauma.*

Cílem je, abyste ztratili ostych, stud a pocity méněcennosti ze svého těla, ze svých potřeb, dovolili si plně prožívat slast a rozkoš, své emoce, vše v souladu s vašimi tužbami a potřebami, s respektem k tempu a času pomalého otvírání vašeho vnitřního květu, vašeho božství.... Tato terapie je unikátní, velmi silná, intenzivní a účinná a má autorská, chráněná ochrannou známkou, nenaučil mne ji nikdo, inovovala se mi letitou praxí s klientkami,“ vysvětluje na svém webu terapeutka Yamuna.

Tam se také dozvídáme, že pokud žena zažila ve svém životě bolestivé zkušenosti, spontánní reakce je „zamrznout a necítit“. „*To se pak v průběhu života projevuje jako určitá zpravidla všudypřítomná hladina napětí a stresu. Protože vlastní energii využíváme na potlačení toho, co nebylo dostatečně prožito, a co má tendence se znovu a znovu aktivovat. Pohyb, dech, zvuk, dotek to vše jsou nástroje, které zvyšují hladinu energie – a tím pádem i citění – v našem těle. Pokud jsme v sobě „zamrzly“ bolest z minula, nedaly jí prostor se vyjádřit a z těla odejít, prožíváme pak zmíněné napětí, často aniž bychom si ho uvědomovaly. Také se podvědomě bráníme prohloubení intimity ve vztahu – protože*

i to aktivuje v první fázi naši starou bolest.

Tato dynamika prožitku vzniká při silných traumatech jako je například sexuální zneužití, ale i gynekologické zátky, obtížné porody apod. Někdy stačí i zdánlivě nevinné podněty jako něčí poznámka, pohled, zraňující slova ve chvílích, kdy jsme otevřené a zranitelné. Aniž bychom to vědomě zaznamenaly, podvědomě „zuhneme“ a příslušný pocit, který jsme neprožily a nevyjádřily, pak utěšujeme v těle.

Ceník jejích služeb naleznete na jednom z jejích webů www.mamjirada.cz:
- Předplacené THD® - Vaginálního mapování - vždy 3 setkání (každé na 3 hodiny práce s tělem plus 1 – 2 hodiny povídání a příprava před a po terapii – tj. dohromady 9 hodin práce s tělem a minimálně 4 hodiny na povídání a předpřípravy a popřípravy): 19.000,- Kč předem na účet.

Pokud žena potřebuje po prvních třech setkáních do jednoho měsíce od proběhlých tří setkání další THD® - Vaginálního mapování, hradí se jednotlivě za každé následující setkání 1.500kč/1 hodina.

- Anální mapování (pro ženy) – 3000kč/2 hodiny

Zajímavá je i její šamanská praxe s odposednutím a rušením kleteb. Jak, podle ní, případný klient pozná, že je posednutý? V internetové televizi Příznaky transformace laureátka praví, že hodně lidí je posednutých, ani o tom neví. Přivtělené duše, těch může být hodně, mohou to být i bytosti z přírody. Třeba lidé, kteří pijí odvar z rostliny yahuasca aniž jí vzdají úctu, mohou být snadno posednuti její energií, která je žárlivá, cítí se znehodnocená, nerespektovaná. Takový posednutec ztrácí mnoho energie. Stále jako by ho někdo honil, může začít chodit do jiné společnosti, jinak se oblékat a i sexuálně se reorientovat. Až se vám to stane, obraťte na paní Yamunu, odposedne vás.

Oceňujeme její fenomenální práci, což činíme s láskou a úctou a jen milými slovy, to aby nás nezažalovala jako jistého nebohého youtubera, který si z ní dělal poněkud prostořekou legraci, za což požadovala odškodné 700 000 Kč, neboť kvůli němu uhynul její kocour, který „do sebe údajně nasál všechny stres, což ho nakonec stálo život“. Doufáme, že jeho duše nikoho neposednula a odešla v pokoji. V upomínku přikládáme bronzový Bludný balvan.

Bronzový Bludný balvan v kategorii družstev: Obhájci placaté Země Vladimír Bačo a David Starosta za chrabré vzdor heliocentrickému spiknutí

Naši laureáti jsou internetoví věrozvěstové nové vlny vědeckotechnické retrorevoluce. Tomu nebudeme ani chtít věřit, ježto jsme od útlého mládí indoktrinováni iluzí, že žijeme na kulaté, rotující, neukotvené Zemi, motající se obrovským vesmírem – kde i hvězdy teroristicky vybuchují. Z té představy mnohé jímá děs, agorafobie a kinetóza, zvláště pokud již ve škole získali alergii na matematiku. Už Archimédes sháněl pevný bod. Nejen bod, ale celou pevnou půdu pod nohama nabízející plochozemci, šířící placaté krédo, jež je notabene v souladu s knihou Genesis i Koránem:

Země je plochá, pevná, netočivá, shůry chráněná pevnou klenbou nebeskou vysokou 5 000 km. Ta je v noci podsvícena hvězdami kroužícími kol Polárky (byť se nedá určit jak vysoko je nad pólem.) Měsíc a Slunce, oba zvíčí asi 52 km, pravidelně kolují pod klenbou ve výši 4 800 km a to nad i mezi mraky (pokud nezavelí Josue). Ale nejsou to opravdová tělesa – jsou jen světýlka.

Ani gravitace neexistuje – vždyť „*je to pouhý Newtonův úskok, aby dokázal, že Země obíhá kolem Slunce*“, vždyť je známo, že: „*Věci padají dolů, protože jsou hustší než okolní vzduch*“. Navíc s <https://www.placata-zeme.cz/fe-music/> si můžete zazpívat i protest song proti gravitaci.

Leč planární pohodu narušilo spiknutí rotačně-kulových-heliocentricko-teoretických blouznivců: Eratosthena, Koperníka, Galilea, Keplera, Newtona a příkyvoval jim Foucault tím svým kyvadlem. Tyto hrozné výmysly zděsily přemnoho činovníků a velikánů – i Kalvína, Luthera a prý i Goetha.

Naštěstí, praktický Sam Rowbotham (1816 – 1884) vyřkl požadavek zetetických, tj. okemzjevných a rukoulapných důkazů z experimentů konaných pomocí domácího náčiní – to proto, aby si kdokoli mohl ověřit, na jaké Zemi žije.

V r. 1839 zjistil, že vodní hladina v 6 mil dlouhém kanále je rovná a nikoli oblá. Zavrhl tudíž šalebný globus a za pravdivou prohlásil Gleasonovu mapu, čili azimutální ekvidistantní projekci globu. A ta je hlavním fetišem téměř všech soudobých plochozemců. Jejich zálibou je přeměřování hladin místních vod a odhalování kosmonautiky coby kolosálního podvodu páchaného vládami a zejména NASA – avšak mlčí o kosmických aktivitách jiných států.

The Flat Earth Society (USA 1956) přináší naději, že se lze vymanit se z heliocentrismu, neb její „*Vojáci pravdy a rozumu ... tasili meč, aby ... byli uzurpátoři [heliocentrismu] nuceni abdikovat*“.

A statisíce se již vymanili v USA, Británii, Kanadě, Brazílii, Austrálii ba i jinde a stále jich přibývá!

Určitě se i u nás rozvine zetetická geografie, neboť každý má lidské právo svobodně si vybrat, zda chce žít na plochozemi či na koulozemi. Nastanou sice všelijaké potíže, např. ve školství, avšak inkluzí plochozeměpisu (na úkor neoblíbené matematiky a fyziky) to jistě zvládneme.

Soudobí heliocentrickí spiklenci NASA, Roskosmos, Hollywood a i Mosfilm? se ale nevzdávají. Stále chrlí lži o dobývání kosmu, přistání na Měsíci („*vždyť to není pevné těleso!*“), raketách, ISS, vozítkách na Marsu, ačkoli my plochozemci víme, že „*nebylo žádným nezávislým experimentem prokázáno, že raketový pohon ve vakuu funguje, naopak pokusy amatérů ukazují, že nikoli*“.

Obdivujeme chabrost s jakou vzdoruje heliocentrismu Vladimír Bačo svým www.placata-zeme.cz a David Starosta svou unikátní studií *Nebe a Země*. A spolu s díky za jejich nechtěné varování před přívalem zetetických nauk jim udělujeme obzvláště placatý Bludný balvan.

Stříbrný Bludný balvan v kategorii jednotlivců, ex aequo RNDr. Mgr. Hana Blochová alias Rosa de Sar a Ing. Jaroslav Růžička za rozvoj alternativní archeologie s přesahem do dalších vědních disciplín

RNDr. Mgr. Hana Blochová je plodnou autorkou titulů přinášejících originální pohled na minulost tohoto světa a jeho záhady. S lehkostí propojuje témata biologická a alternativně kosmologická s ezoterikou, hermetizmem, naukami vyhybných civilizací, geomantikou, pravěkým stavitelstvím, počátky křesťanství, alchymii a uměním. Po-

řádá četné kurzy, muzikoterapeutické semináře a přednáší o záhadách.

Ing. Jaroslav Růžička objevil nedestruktivní detekční geofyzikální metodu „pozitivní gravitační interakce“ a publikoval ji jako „těžišťovou teorii“. Metodu prohluboval laboratorními pokusy. Takzvanou horizontální olovnicí a men-

tálním napojením na informační pole detekuje podzemní struktury. Pokud již zanikly, zjistí jejich „mentální otisk“! Dokáže vizualizovat to, co dr. Blochová při svém napojení na kosmón (energie z centra galaxie) a planetární vibrace cítí.

Oba jsou úspěšní publicisté, jejich kniha „Pyramidy, obří a zaniklé vyspělé civilizace“ (2011) vyšla již třikrát i s dodatky. Leč, uchopit jejich mnohohrstevné poselství není snadné. Srovnáme-li fakta z této knihy s publikací „Mysterium Karlštejna“ (2012) a se záznamem rozhovoru s autorkou na Svobodném vysílání (23. 2. 2017), je patrný faktografický „vývoj“.

Z přepisu části onoho rozhovoru: „*Země vznikla v prvohorách pomocí inteligentního zvuku. Byla kryta dokonalým pláštěm s geometricky uspořádaným systémem prohlubní (ženský princip) a vrchů (mužský princip), které vznikly v harmonické struktuře, aby nebyly v tenzi. Sama planeta Gaia si je energeticky upravila. Některé hory byly centrální, a ty energeticky propojovaly zemi s galaktickým systémem. Co si myslí vědci, že prvohory začaly před mnoha miliardami let, je samozřejmě nesmysl, bylo to mnohem méně!*“ A smířt' ezofaktů pokračuje: „*Vývoj lidstva neprobíhal podle již dávno překonaného darwinizmu, ale naopak lidé během věků ztráceli své schopnosti a spojení se Zdrojem*“. Při vzniku planety byl stvořen život od virů po lidi. V následných katastrofách druhy postupně vymíraly. Od prvohor obří humanoidi degradovali, ve druhohorách, kdy planetu postihla potopa, už měřili jen 9–11 m a ve třetihorách slabých 6 m.

Zpět do prvohor: „*Jak začal dokonalý plášť Země korodovat, obří ho museli dotvářet, opravovat, aby opět zapadal do geomantické sítě a přijímal vibrace z kosmu. Ekologie obrů spočívala v tom, že museli dbát na aktivní harmonizaci energie mezi nebem a Zemí*“. Korodující prvohorní pyramidy znovu přizpůsobovali a obkládali umělým odlévaným kamenem, o němž si dnešní geologové naivně myslí, že je to přírodní žula nebo ortorula. V podzemních labyrintech pyramid jsou vždy pohřbeni obr a obryně. Je snad záměrem dnešních archeologů, že nekopou dostatečně hluboko,

aby komory našli? „*Ono je důležité udržovat lidi v nevědomosti, protože pak jsou snadno ovladatelní, že?*“. Ale dále doktorka varuje: „*Obří jsou pohřbeni hrozně hluboko, ještě není čas je objevit, komunikovat s nimi, je to nebezpečné!*“. Nicméně optimisticky dodá: „*My se vyvíjíme jen mikroevolučně, ale zdokonalujeme se a u některých se jejich vědomí přesouvá do vyšší formy bytí, a když se otevřeme vyšším dimenzím, můžeme mít vědomí jako v prvohorách.*“

Menších, třetihorních pyramid u nás máme mnoho. Web <http://www.pyramidycr.cz> obsahuje vizualizace některých pyramidových komplexů z okolí Znojma. Autoři jistě zpracují i další lokality. Velké a staré pyramidy jsou třeba Kralický sněžník, či kopce Českého středohoří.

Geologům a paleo-vědcům, schopným přijmout nová fakta, doporučujeme kapitolu Vyspělé civilizace a katastrofy na Zemi z Mysteria Karlštejna. Skrytá desátá planeta Nibiru, se k Zemi přibližuje každých 6511 let a působí kataklyzmatické pohromy. A tak víme, že „*Babylónská potopa přišla zřejmě v roce 34 024 př. n. l. a katastrofy v letech 27 909 př. n. l. a 21 794 př. n. l. přinesly další výrazné ochlazení a náhlé vyhynutí mamutů.*“ Mamutům na Wrangelově ostrově se to tehdy našťestí nedoneslo. Není divu, protože absolutní datovací metody jako radiometrie, dendrochronologie a termoluminiscence jsou nesmyslné. Neberou totiž v úvahu tyto katastrofy. Ale jak autorka dospěla k těm na rok přesným datům návratů planety Nibiru netušíme.

Přetěžko vybrat to nejpodstatnější z tak rozsáhlých výzkumů obou badatelů. Jsou tu ještě dinosauři přeživší v jeskyních Českého krasu snad až do 17. století, prvohorní systémy podzemních chodeb pod celou Evropou, okamžitý vznik pohoří a přesun kontinentů při přiblížení Nibiru, genové manipulace u obřích humanoidů a i výsadky mimozemšťanů na Zemi.

V neskonalem údivu k oběma laureátům jim předáváme geologickou strukturu v podobě stříbrného Bludného balvanu. Jaképak mentální otisky tam asi naleznou?

Stříbrný Bludný balvan v kategorii družstev: Ing. Hana Bláhová s kolektivem spolupracovníků a autorů webu medicelo.cz za velmi matoucí přístup k parazitologii a návazným oblastem

Skvělý úspěch v potírání parazitů líčí paní inženýrka v rozhovoru pro Slezský týdeník Horizont:

„*Žena s proctocolitidou 24 let trpěla bolestmi břicha, křečemi, krvácela z konečníku. Po mnoha peripetiích a vyšetřeních užívala kortikoidy, které jí ale příliš nepomáhaly. Našla jsem infekci Helicobactera, který perforoval žaludeční i střevní sliznici a způsoboval krvácení. Dále měla žloutenku, prvoky a několik typů parazitů, nejzávažnější byl Echinococcus multilocularis v tlustém střevě. Za šest měsíců léčby antihelminetiky potíže ustaly, přestala užívat kortikoidy a za další dva měsíce jsme se definitivně rozloučily. Stihly jsme za pochodu ještě vyřešit bolesti kloubů (borrelie) a točení hlavy (cysty tasemnic v mozku).*“ [http://www.ihorizont.cz/files/media/30hz_web_4.pdf]

A není to úspěch ojedinělý! K plodným aktivitám kolektivu patří pořádání přednášek a kurzů, vydávání knih (Deník poradce 1 a 2), poskytování rozhovorů, správa webových

prezentací a šíření falešných zprávy v oblasti zdravotnictví (též se přebírají články ze serverů ac24, vedomec.com či z tadesco.cz), přičemž se diagnostikuje, léčí a poodkrývají skutečné příčiny nemocí. Pozitiva stvrzují jak děkovné dopisy, tak rozhovory pro média. Například výše uvedenému Horizontu se paní inženýrka svěřila: „*Neexistuje žádný případ Parkinsonovy nemoci, u kterého bych nenašla bičíkovce na nervové soustavě.*“ Nebo: „*U všech mých případech neplodných párů a u endometrióz se našel tento prvok [Toxoplasma gondii]. Po přeléčení ženy mohou otěhotnět nebo donosit dítě.*“

A co že je tou skutečnou příčinou nemocí? Inu, paraziti způsobující vše od arytmie po zácpu, a mnohé navíc. Máte deprese? Roztroušenou sklerózu? Červené oči? Rakovinu? Všechno, všechno paraziti!

A prostředek proti parazitům je tudíž všelékem!

Paní inženýrka s kolektivem upřednostňují diagnostiku

parazitárních a jiných nález pomocí elektroakupunktúrního přístroje Salvia a následnou léčbu antiparazitiky, roztoky CDS, MMS a koloidním stříbrem či informatiky firmy Joalis, což jsou detoxikační přípravky zpracované „unikátními specifickými informačními technologiemi, které optimalizují jejich účinek“. Je zajímavé, že mnohé jiné prostředky alternativní medicíny jsou odmítány, např. přístroje Oberon nebo Zapper.

Na webech hblahova.com a medicelo.cz nalezneme pozoruhodnou změť iracionalit. Očkování je převážně špatné, chemtrails je zloba lidstva, kdežto spásu přináší Jim Humble a jeho MMS. Klíšťová encefalitida je vlastně celkem neškodná – na rozdíl od očkování proti ní, neboť to způsobuje přinejmenším artritidu, cukrovku a roztroušenou sklerózu. Zánětu mozgových blan se vyhnete nejlépe nechozením na slunce. Dále tu je zmatený článek o tzv. pomalých virech, což jsou retroviry, tedy vlastně je-

jich část zahrnující mimo jiné AIDS, spalničky a priony. A tak dále. Ani nemusíte být virolog, aby vás jaly pochybnosti.

Útěchou je nám povzdech paní inženýrky, že vzdor několika letům pořádání kurzů, stále se nedaří vychovat novou generaci detoxikačních poradců jejího stříhu. Většina kurzantů odpadá a efektivitu výuky ona sama odhaduje na pouhých 4 %. Proto ztrácí chuť k předávání svých znalostí a zkušeností.

Doporučujeme věnovat ušetřený čas studiu – alespoň základů parazitologie.

Poznámka: Po uzávěrci zjistíme, že paní inženýrka Bláhová smazala obsah webové stránky medicelo.cz. Nejspíš racionálně zareagovala na pozvání k dnešnímu setkání. Zanikl tak významný zdroj dezinformací. Nesmutníme, neboť myšlenky jím hlášané s námi nadále zůstávají.

Zlatý Bludný balvan v kategorii jednotlivců: Prof. Ing. Miloslav Šoch, CSc., dr. h. c.

za bezcílný akademický výzkum na magii založené homeopatie a za její veřejnou propagaci

Náš laureát je od roku 2008 děkanem Zemědělské fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, nedávno dokonce kandidoval na funkci rektora univerzity. Jako vědec-zootechnik dlouhodobě působí na Katedře zootechnických a veterinárních disciplín a kvality produktů. Je bezesporu osobností, která má autoritu, jejíž názory je třeba respektovat. Odborné renomé prof. Šocha bohužel kontrastuje s podporou pochybných metod péče o zdraví zvířat, zvláště léčby homeopatiky.

Pan profesor je nadšeným příznivcem 200 let staré, na magii založené homeopatie. V minulosti absolvoval několik našich i zahraničních homeopatických kurzů. Homeopatickou odbornost obhájil diplomem „International Diploma in Classical Homeopathy“, který získal studiem anglické klasické homeopatie na „The London College of Classical Homeopathy“ v rozsahu 400 výukových hodin, 50 hodin řešení případů se supervizí a zakončením závěrečnou zkouškou.

Víru v „záračné“ účinky homeopatik mísí s vědeckou odborností. To je jádro naší kritiky. Je podivné, že odborné okolí tuto iracionální stránku jeho činnosti „nevidí“ a nijak nereflktuje. Naopak, pod jeho přímým nebo nepřímým vedením bylo, zřejmě bezproblémově, obhájeno více bakalářských i doktor-ských prací, kde byla předmětem výzkumu, kromě obvyklých léčebných postupů, také homeopatika. Ta však, jak známo, neobsahuje ani molekulu účinné látky, jejich objektivní účinek by byl současnou vědou nevysvětlitelný. Dosud zveřejněné metaanalýzy řady klinických studií nepřinesly průkaz účinku homeopatik, podobně se k pozitivnímu výsledku nedostala ani snaha ohnout poznatky biologie a fyziky tak,

aby bylo možné vůbec nějaký efekt očekávat. Je tedy možné, že homeopatika léčí pouze zvířata v péči Jihočeské univerzity?

Vědecký výzkum účinnosti homeopatik by samozřejmě mohl být smysluplný. Pokud by si kladl za cíl falzifikovat známé přírodní zákony, nebo odhalovat nepřímé, nejspíš psychologické procesy ovlivňující výsledky empirických studií, přinášel by zajímavé výsledky. Ani k jednomu z těchto cílů však bádání prof. Šocha ani jeho žáků nesměruje. Je to škoda, možná by přinesly jemu i celé univerzitě věcnou slávu.

Další závažnou stránkou je mimouniverzitní vystupování prof. Šocha. Například v rozhovoru pro IDNES říká:

„Homeopatie je prostě léčba jako každá jiná. To znamená, že stejně jako normální léky někdy taky nezabere. Ale v našich testech se ještě nestalo, že by v porovnání s klasickou léčbou její výsledky vyšly hůř.“ [IDNES.cz/Zprávy, 15. 7. 2010]

Profesor Šoch vyučuje rovněž v kurzech homeopatie „Školy celostní a přírodní medicíny KAMATÉ“, působící v Praze, Brně a Českých Budějovicích. Homeopatie se tu studuje ve 4-denním kurzu za 4 800 korun. Co přináší účastníkům?

„Kurz je určen pro všechny, kteří chtějí akutní průběh nemoci podpořit šetrnou léčbou bez vedlejších účinků. Homeopatie je především terapeutická metoda, která klinicky využívá jevu podobnosti a používá léčivé látky v nekonečně malých neboli infinitezimálních dávkách. Pojem principu podobnosti vychází z pravidla, že existuje paralelní účinek mezi toxikologickou schopností

nějaké látky a její schopností terapeutickou. Homeopatie je současně terapeutická metoda založená na specifické farmakologii, která využívá principu podobnosti a používá léčivé substance ve slabých dávkách nebo v intenzivních ředěních, a současně léčebná koncepce, v níž zaujímá prvořadé místo reakční potenciál nemocného, individualizace léčebné strategie a respektování člověka v jeho celistvosti. Homeopatie nevylučuje ostatní terapeutické metody ani jiné léčebné koncepce a je vhodným doplňkem pro léčbu celé řady onemocnění.“ [http://skolakamate.cz/]

Komentáře k „principu podobnosti“ snad není třeba. Při dnešní slavnosti oceňujeme patnáctileté optimistické úsilí profesora Miloslava Šocha i jeho žáků obhájit milovanou homeopatii přírodním vědám i vědecké medicíně navzdory.

Zlatý Bludný balvan v kategorii družstev: ROZALIO – Rodiče za lepší informovanost a svobodnou volbu v očkování, z.s.:

za příspěvek k alternativním technikám analýzy rizik, zejména pak rizik očkování

Svět lidí 21. věku je plný nebezpečí. Na každém rohu nás může zahubit terorista přestrojený za slušného člověka, slušný člověk přestrojený za teroristu, nový a dosud nepopsaný kmen nebezpečného viru, nebo padající omítka, zejména pokud je obohacena i o kus cihly. Jedním z těchto rizik je zřejmě i očkování, které podle některých zdrojů zabíjí dokonce smrtelně.

Varováním před tím posledním se zabývá spolek ROZALIO. Podle paní Suchánkové, předsedkyně spolku, je třeba, aby měli rodiče dobré informace, na základě kterých by se sami mohli rozhodnout i tom, zda očkovat či nikoliv. Zdrojem takových informací je například právník, kulturista a superkonspirační teoretik Ty Bollinger. Jeho poslední hit, spolkem ROZALIO propagovaná série „Pravda o vakcínách“, je plný snadno odhalitelných lží a manipulací. Domácí zdroje lepších informací, taktéž doporučovaní hnutí ROZALIO, jsou například doktorka Eleková nebo profesorka Strunecká.

Ano, vakcíny skutečně mohou mít nežádoucí účinky, někdy i vážné. V minulosti bylo dokonce několik vakcín zcela staženo z trhu, protože jejich nežádoucí účinky byly vážné a závažné. Na druhou stranu je třeba zdůraznit, že u zavedených vakcín jsou nežádoucí účinky sledovány a i ty, které jsou hodnoceny jako závažné, vážně ohrožují život nebo zdraví jen za výjimečných okolností. Zejména u povinných vakcín se tato rizika pečlivě hodnotí a srovnávají se s benefity očkování. Jenže to je práce epidemiologů a biostatistiků – podivínů, kteří zastávají takové zvláštní názory. Tak například se domnívají, že to, že se někdy objeví nějaký stav v časové souvislosti s očkováním, je špatné znamení jen v případě, že se takový stav objevuje častěji než bez očkování.

ROZALIO proto zřejmě prosazuje epidemiologii novou, lepší. Když se například v systému hlášení nežádoucích účinků SÚKLu objevilo skoro tisíc hlášení možných vážných nežádoucích účinků očkování, měla paní Suchánková jasno. Tisíc, to je hrozivé číslo. Tisíc dětí, zřejmě zápasících o život. Infanticida za bílého dne. Ano, mohlo by to tak být. Jenže to tak není. Většinou, i když samozřejmě ne vždy, jde

o nepříjemné reakce typu zvýšená teplota, místní zarudnutí nebo bolestivost v místě vpichu a o stavy s tímto související. Navíc systém hlášení zaznamenává koincidence, nikoliv prokázané souvislosti. No a někdy je hlášeno i to, co se nestalo.

Tato nová epidemiologie má i čísla. Nemusí být nijak konkrétní. Stačí, když paní Suchánková prohlásí, že táhnoucí se diskuze mezi pediatry a ftizeology, která po několik let oddalovala vyřazení očkování proti tuberkulóze z povinného očkování, způsobila X úmrtí. Tato úmrtí prý byla evidována jako úmrtí na tuberkulózu. Je asi jen chybou v Matrixu, že za období povinného očkování proti tuberkulóze zemřel kojeneček na tuberkulózu naposledy v roce 1972. Je pravda, že pokud se podá vakcína dítěti s těžkým defektem imunity, může být velmi nebezpečná a může vést až k život vážně ohrožujícímu stavu a že každý rok několik kojenců s touto nemocí zemře. Pokud se vakcína proti tuberkulóze podá zdravému dítěti, je riziko takového průběhu mizivé, pravděpodobně nulové. To už ale asi není ta lepší informace. Podobně není lepší informací ani to, že zrovna očkování proti tuberkulóze snižuje v pozdějším životě riziko melanomu.

Tou zásadní pravou, kvalitní a věrohodnou informací je ale až příběh. Hluboký lidský příběh s očkováním v roli superpadoucha. A právě takové příběhy přináší série brožur „Jak zasáhl systém očkování do života některých rodin“. Bohužel často jde o příběhy, kde je vazba popisovaného postižení s vakcínou málo pravděpodobná, případně vyvrácená tak spolehlivě, jak je to jen možné. Takové příběhy vlastně příliš nezvyšují informovanost. Mají ale jinou vlastnost, efektivně působí na emoce a vyvolávají strach. Asi je strach novou jednotkou významnosti v epidemiologii, je lepší než statistická významnost, o které se hovoří ve zkostnatělé a revmatické tradiční epidemiologii.

Protože jsme staromódní, oceňujeme toto vyvolávání strachu lepšími desinformacemi o očkování zlatým Bludným balvanem.

Jubilejní Diamantový Bludný Balvan v kategorii jednotlivců: Prof. RNDr. Anna Strunecká, DrSc. za mimořádný celoživotní přínos pseudovědě

Paní profesorku Struneckou zná každý český skeptik. Renomovaná vědkyně-fyzioložka publikovala dle Wikipedie asi 250 odborných článků, dle Web of Science 52 indexovaných textů, přičemž se jí dostalo nejednoho veřejného uznání. Klobouky dolů, ale je tu svízele – ona je zároveň horlivou zastánkyní esoteriky a pseudovědeckého přístupu! Vícero tvářemi mate veřejnost tak, až Sisyfos ztrácí šanci. Dnes si to otevřeně přiznejme a žasněme. A náležitě oceňme i tuto stránku její osobnosti.

Před dvaceti léty nás zaujala učebním textem „*Integrativní fyziologie člověka pro přírodovědce*“ (PřF UK, 1998), kde mj. nabídla kantorům revoluční inovaci: místo biflování z učebnic si mají studenti osvojovat učivo rovnou z kosmického vědomí. Spirituálně-pedagogický objev jsme ocenili stříbrným Bludným balvanem v prvním ročníku naší ceny.

Šla léta a nás vždycky těšilo, když se paní profesorka, na rozdíl od mnoha jiných, k uznání skeptiků veřejně hlásila. Od šíření iracionalit ji ovšem Balvan neodradil, ba spíše ji povzbudil. Pro veřejnost napsala dvanáct knížek, k nimž se druží desítky článků, přednášek, videí či vystoupení v médiích. Typické je, že autorka proplétá odbornost s neprověřenými sděleními nebo s nábožensko-spirituálními představami a že strašivá veřejnost fiktivním nebezpečím, zvl. v oblasti zdraví. Dle našeho mínění tím znehodnocuje cenné stránky své práce.

Čím profesorka Strunecká oslovuje veřejnost?

Volá po odvážných společenských změnách.

Kniha A. S. a kol. „*Nepovinné rozjímání*“ (2001) s výmluvným podnázvem „*Přijme věda duchovní rozměr našeho života?*“ vyzývá akademickou obec, aby zbavila současnou vědu její podstaty – metodického přístupu, založeného na přísném kritickém myšlení.

Pozdější knížka „*Jak změnit svět tady a teď*“ (2012) žádá psychospirituální transformaci ohroženého lidstva, jež se má mj. naučit rozmlouvat s vesmírným vědomím a zacházet s aurou. Cožpak se již dnes nerodí „křišťálové“ či dokonce „diamantové“ děti, předčící své učitele, které mají našlápnuto na duchovní cestě?

Jsmo uchvázeni objevem fyziologické role epifyzy: „*Nejnovější poznatky vědy přinášejí nezvratné a mnohočetné důkazy o tom, že funkční význam šišinky překračuje naše veškeré představy ... Šišince v této představě přísluší velmi důležitá funkce. Každý uživatel internetu ví, že jeho počítač potřebuje modem, který zajišťuje příjem informací ze světové internetové sítě. V mých představách šišinka funguje jako „modem“ mezi vesmírným vědomím a tím, co se objevuje na „obrazovce“ našeho mozku a naší mysli.*“ (s. 58)

Pryč s autismem!

Kniha „*Přemůžeme autizmus*“ (2009) se ani slovem nezmiňuje o racionálních metodách, které sice chorobu neod-

straní, ale mohou zlepšit zdravotní stav a chování autistů. Nešťastní rodiče postižených dětí jsou tu varováni před domněle škodlivými vakcínami nebo potravinami. Jejich zmatení dovrší autorčina spiritualita:

„*U autistů je nekoordinovaná činnost čaker. Jsou tu pochopitelné rozdíly mezi jednotlivci, ale pro většinu z nich platí, že mají značně asymetrické čakry, kdy např. více energie proudí pravou stranou než levou nebo je otevřená zadní část, zatímco přední část je uzavřená.*“

Tedy: milí rodiče, netrapte se, navštivte znalce čaker a záladná (dle vědců pravděpodobně geneticky podmíněná, nevyléčitelná) nemoc bude fuč. Lépe však, když autismu předejdete, řídíte se knížkou „*Babské rady profesorky Strunecké*“ (2014, s. 64 - 65), kupř.:

„*Po celou dobu těhotenství nepoužívejte laku na nehty a kosmetiku omezte na minimum, zejména deodoranty a antiperspiranty.*“

Pozor na všudypřítomné jedy!

Po roce 2010 vychází šest knížek, u kterých oceníme racionální motivaci, odbornost autorky i jistý ústup spirituality. Oprávněně varují, že žijeme v rizikovém světě, kde opatrnosti nezbývá. Přesto je nelze přijmout bez „skeptických“ výhrad.

Například kniha „*Varovné signály očkování*“ (2012) se vymezuje k většině vakcín ostře, až alarmisticky, přičemž brojí proti povinnému očkování dětí. Vyvolává nedůvěru vůči příslušným státním zdravotnickým orgánům a výzkumným týmům, které očkování hájí.

Mimoходом: paní profesorka nám doporučuje uskutečnit akci, podobnou veřejnému předávkování homeopatiky: každý člen Sisyfa nechť si nechá veřejně píchnout 10 hexavakcín, 10 pneumokokových vakcín a k tomu spolknout 10 dávek Rota Tequ. (s. 72)

Před jedy v potravě a v životním prostředí varují čtenářsky úspěšné publikace psané ve spolupráci s J. Patočkou „*Dobá jedová*“ (2011) a „*Doba jedová 2*“ (2012) i samostatně napsaná „*Jak přežít dobu jedovou*“ (2013). Kromě užitečných poučení ani zde nechybí odkazy na sporné (ojedinělé, nepotvrzené) výzkumné studie nebo autorčiny fantazie. Například ženám má hrozit rakovina, nosí-li podprsenky vyztužené drátem – anténou přitahující zhoubný elektrosmog. Paní profesorka rovněž odmítá mikrovlnky, v nedávném videu naléhavě varuje před chemtrails a ... snad není třeba pokračovat.

Připusťme, že naše kvalifikovaná badatelka odhalila nějakou jedovatou vakcínu, lék, poživatinu nebo přídatné éčko. Neměla by se obrátit na příslušné instituce, aby její závěr ověřily? Vyhnout se tím vlastnímu omylu a tudíž riziku, že bude šířitelkou dezinformací?

Sebejistá paní profesorka tak nečiní, a proto jsme ji dnes pozvali mezi nás.

Přivítejme ji coby první dámu jubilejní slavnosti!

Jubilejní Diamantový Bludný Balvan v kategorii družstev: Tým lobbistů prosazujících Tradiční čínskou medicínu do českého zdravotnictví za mimořádně úspěšné přezírání vědecké medicíny

Tradiční čínská medicína (TCM) je založena na původních šamanských léčebných praktikách dálného východu a čínském lidovém léčitelství, protřepaných a potencovaných později socialistickou indoktrinací. Pokud ji lidé požadují, není Sisyfos proti. Nechceme zakazovat alternativy, které sice alternativami moc nejsou, spíš slepými cestami, ale víme, že poptávka po tzv. alternativní medicíně tu vždy bude. Vyhradjujeme si však právo odkrývat nefunkčnost většiny z alternativních terapií a kritizovat byznys kolem nich. Stejně tak jsme to činili i u TCM a vždy se snažili poukazovat na její rizika, neúčinnost mnohých jejích metod a preparátů, ale ani jsme nezakrývali případy, kdy některé z postupů TCM „fungují“, i když často jinak a v jiném rozsahu, než tvrdí zastánci TCM.

Donedávna byla u nás TCM provozována v soukromých institucích, byť ji nabízeli alternativně i někteří lékaři. V rámci čínské kulturní a ekonomické invaze posledních let však dochází ke změně, TCM proniká tam, kde dosud fungovala medicína postavená na důkazech. První vlaštovkou onoho průniku se stala od září 2015 ambulance TCM, dnes Česko-čínské centrum TCM Fakultní nemocnice Hradec Králové v čele s MUDr. Františkem Musilem, Ph.D. Tento trend podporovali předchozí ministr zdravotnictví JUDr. Ing. Miloslav Ludvík, MBA i náměstek **Prof. MUDr. Roman Prymula, CSc., Ph.D.**

Další, ne snad vlaštovkou, ale přímo čínským drakem se stalo *Společné prohlášení o navázání strategického partnerství mezi Českou republikou a Čínskou lidovou republikou* z března 2016, podepsané prezidenty obou zemí, v jehož části VIII. se objevila tato pasáž: „*Obě strany vyjádřily připravenost posilovat víceúrovňovou, rozsáhlou, vzájemně výhodnou a praktickou spolupráci mezi svými lékařskými institucemi, školami a farmaceutickými podniky v rámci Memoranda o porozumění o strategické spolupráci mezi zdravotními systémy ČR a ČLR. Obě strany budou nadále podporovat šíření, propagaci a používání*

tradiční čínské medicíny v České republice a střední a východní Evropě a podporovat výstavbu česko-čínských center tradiční čínské medicíny.“

V duchu tohoto prohlášení Poslanecká sněmovna jednomyslně schválila v dubnu 2017 novelu, jíž uzákonila v českém zdravotnictví profese terapeuta a specialisty TCM. Stalo se tak na doporučení Výboru pro zdravotnictví v čele s prof. MUDr. Rostislavem Vyzulou, CSc., navzdory kritice ze strany České lékařské komory i České lékařské společnosti. Novela byla v červnu potvrzena Senátem, nicméně díky racionalitě mnohých senátorů se tak stalo jen těsnou většinou hlasů.

Problém spočívá v tom, že onen průnik nebyl způsoben požadavky českých pacientů, ty zcela uspokojí soukromá nabídka léčby TCM. Stejně tak nebyl dán snad nějakou poptávkou českého zdravotnictví, které by objevilo, že některé problémy pacientů dokáže TCM léčit lépe než medicína postavená na důkazech. To vše je jen výsledkem činnosti lobbistů, kteří se rozhodli prosadit TCM do českého zdravotnictví. Patří k nim část politiků, zákonodárců i nepolitických institucí jako je Komora tradiční čínské medicíny nebo Československá SinoBiologická společnost. Jejich motivem mohou být jak ziskové zájmy, tak i čirý idealismus. Výsledek je ale stejný a nebezpečný – hlavně proto, že pokud TCM prolomí dveře do našeho zdravotnického systému, může odčerpávat prostředky na skutečně ověřenou léčbu a nakonec uškodí nejen naší touze po tom, abychom léčili racionálně a efektivně, ale

hlavně ohrozí ve svém důsledku životy českých pacientů. Bude to též precedent pro legalizaci dalších typů alternativní medicíny.

Vysoce si ceníme opačnou snahu, tedy pokusy se těmito lobbisty postavit. Podporujeme momentální úsilí Senátu zrušit legislativu uznávající čínské léčitele za součást českého zdravotnictví.

Nám nezbyvá, než rozkošatělému týmu lobbistů pro Tradiční čínskou medicínu udělit jubilejní Bludný balvan nejvyšší kvality.

Dvojnásobná účast na druhém ročníku March for Science – Pochod za vědu *Claire Klingenberg*

V sobotu čtrnáctého dubna proběhl v Praze druhý ročník March for Science – Pochodu za vědu, který uspořádal Český klub skeptiků Sisyfos. Letos se ho zúčastnilo kolem stovky pochodujících, tudíž šlo o dvojnásobný počet oproti loňskému roku. Na start pochodu u pomníku sv. Václava na Václavském náměstí přišli nejen Češi, ale Belgičané, Američané, Rusové a Němci pobívající v Praze, aby popořili a zviditelnili tuto akci.

Po pochodu probíhaly na Akademii věd přednášky, které se věnovaly aktuálním tématům z oblasti vědy a vzdělávání, jako jsou například technologie CRISPR, očkování a kritické myšlení.

Přednášeli MUDr. Jaromír Šrámek, MVDr. Aneta Pierzynová, doc. RNDr. Jan Votýpka, Ph.D., Mgr. Lenka Příplatová, Mgr. Tomáš Moravec, PhD. a Claire Klingenberg.

March for Science je mezinárodně koordinovaná apolitická akce. Sdružuje osoby a organizace, které chtějí po svých zákonodárcích legislativu založenou na vědeckých poznacích. Legislativu, která má mít dlouhodobý dopad ve prospěch jednotlivých států. Celé hnutí se snaží srozu-

mitelně zprostředkovávat vědecké poznání a jeho výhody pro lidstvo. To totiž vnímá jako jeden z pilířů lidské svobody. Pochod za vědu má také upozornit na prospěšnost investic do výzkumu, vzdělání a pedagogů samotných. Také se snaží vymezovat proti tomu, aby přísně vědecká témata byla ovlivňována politickou ideologií.

První pochod proběhl vloni 22. dubna na Den Země a zahrnul na 600 pochodů na všech sedmi kontinentech.

Cíle, kterých se iniciativa Pochod pro vědu snaží dosáhnout na jednotlivých vládách jsou:

Prosazovat využívání ověřených vědeckých poznatků při tvorbě legislativy

Vzbudit u veřejnosti zájem o vědecké poznatky a jejich implementaci do národní legislativy.

Podporovat komunikaci mezi vědeckou komunitou a veřejností.

Vytvářet nové efektivní komunikační kanály, které budou zprostředkovávat informace o vědě, vědecké metodě a výsledcích vědeckého zkoumání.

Vytvoření mezinárodní komunity popularizátorů a obhájců vědy a vědeckého poznání.

Zlaté prkno pro německého krále

Florian Aigner

Z časopisu Skeptiker 4/2017 vybral a přeložil Milan Urban

Již po sedmé bylo 23. listopadu 2017 bylo uděleno “Zlaté prkno před očima” za největší antivědecký nesmysl roku. Udělení se uskutečnilo ve dvou paralelních akcích s pestrým programem a to ve Vídni a v Hamburku. Finalisty, kteří byli tři, představili v Hamburku psycholožka Lydie Benecke, Alexander a Alexa Waschkauovi a novinář Armin Himmelrath. Ve Vídni je představili bioložka Elisabeth Oberzaucher, novinář Alwin Schönberger a televizní redaktorka z ORF Ulla Kramar Schmid. O kousavý humor, který při kontaktu s antivědeckými nesmysly není nikdy na škodu, se postarala kabaretiérka Lisa Eckhart.

Dva ze tří finalistů byli lékaři: Andrew Wakefield, který v roce 1998 tvrdil, že autismus souvisí s očkovaním. Přestože jeho studie musela být později stažena, je Wakefield odpůrci očkování i nadále s oblibou citován. Druhým lékařem finalistou byl vídeňský gynekolog Johannes Huber, v jehož knihách se vyskytuje množství esoterických myšlenek – od strážných andělů přes magickou auru po mimosmyslový přenos informací.

Zlaté prkno nakonec nebylo uděleno žádnému z těchto lékařů, nýbrž Peterovi Fitzekovi, esoterickému autorovi a organizátoru esoterických seminářů. Nejznámějším je však Fitzek svým působením v “Hnutí říšských občanů” (Reichsbürgerbewegung), které popírá existenci Spolkové republiky Německo. Fitzek vyhlásil “Německé království” a sám se nechal korunovat za “Německého krále”. Založil “Královskou banku”, do které měli jeho příznivci ukládat peníze a vymyslel dokonce vlastní měnu, takzvané “Andělské peníze”. Kvůli zpronevěře a nepovoleným bankovním obchodům byl Fitzek nakonec odsouzen k trestu odnětí svobody.

Byla udělena také cena za celoživotní dílo. Získala ji Cornelia Bajic, zástupkyně Sdružení německých homeopatických lékařů (DZVhÄ). “Laudatio” přednesl nadmíru povolaný znalec problematiky - emeritní profesor alternativní medicíny Edzard Ernst.

Dobré otázky a dobré odpovědi

Z časopisu SKEPTIKER 4/2017 vybral a přeložil Milan Urban

Může nás úplně skutečně nějak ovlivnit? Musíme se obávat zániku kvůli srážce s asteroidem? Funguje homeopatie? Kdo hledá na internetu odpovědi na takové i jiné otázky, narazí dříve či později na “gutefrage.net” (“dobráotázka.net”). Toto fórum otázek a odpovědí, podle vlastních údajů největší v německojazyčném prostředí, umožňuje uspokojovat žížeň po poznání i předávat dále své znalosti. K těm druhým patří Ute Parsch, jejímž povoláním je fyzika. Hovořil s ní Holger von Rybinski.

Ute, studovala jsi fyziku a jsi aktivní v GWUP (organizace německých skeptiků). Kromě toho se angažuješ na sociálních sítích pod přezdívkou “uteausmuenchen” (utezmnichova), kam píšeš kritické komentáře především na téma “alternativní medicína”. Na “gutefrage.net” (GF) odpovídáš pravidelně na otázky jiných uživatelů tohoto fóra. Proč se takto angažuješ, jak jsi se k tomu vlastně dostala?

Byla to vlastně úplná náhoda. Když jsem jednou něco hledala na Google – už nevím, na jaké téma to bylo – narazila jsem na gutefrage.net. Pročetla jsem si odpovědi, trochu důkladněji jsem si stránky prohlédla a zajímala se, jaké otázky se tam vyskytují. Pak jsem odpověděla na jednu otázku, týkající se evoluce, konkrétně významu fosilií, pomocí kterých se určuje relativní stáří zkamenělých vrstev. Příští den jsem objevila děkovaný komentář tazatele, moje odpověď mu prý velmi pomohla. To mě potěšilo, taková bezprostřední zpětná vazba. Proto jsem hned od počátku měla pocit, že zodpovědět nějakou otázku na fóru GF je svojí bezprostředností mnohem lepší než zanechat odpověď někde na webu. Na GF má člověk co činit se skutečným člověkem, který se na něco ptá a má opravdovou radost, když si někdo dá tu práci a svou odpověď mu pomůže. Začala jsem tedy vyhledávat otázky, na které odpovědi znám nebo k jejichž zodpovězení mohu nějak přispět.

Které otázky tě zajímají obzvláště?

Většinou odpovídám na otázky, týkající se astronomie a vesmíru. Zprv proto, že se v tom vyznám a věřím, že na mnohé z nich umím dát fundovanou odpověď. Zadruhé proto, že mě to prostě baví. Od ukončení studií v oboru astrofyziky sice nepůsobím, ale odpovídání na otázky z této oblasti chápu jako koníčka, který mi dává možnost něco znovu prožívat a smysluplně využívat. Nemálo otázek z astronomie, kladou školáci. Někdy jsou to otázky na odpovědi docela náročné - týkají se například teorie relativity, temné hmoty, spektra hvězd a samozřejmě velkého třesku. Občas se snažím i uklidňovat, to když někdo na You Tube shlédne video, ve kterém je znovu předpovídán zánik světa způsobený srážkou s asteroidem Apophis nebo hypotetickou planetou Nibiru.

Druh kladených otázek pokládám za nesmírně zajímavou skutečnost, která mi dává pocit, že mládež má o přírodovědná témata velký zájem. Z otázek lze i odhadnout, čím se

mladí tazatelé zabývají a jakou mají představu o práci přírodovědců. A také, která pseudovědecká tvrzení je znejistující - vedle scénářů o zániku světa jsou to například konspirační teorie o přistání na Měsíci nebo teze o ploché Zemi. Také mýty o úplňku se pravidelně objevují. Těší mě však, že převážná část otázek se týká astrofyzikálních fenoménů. Otázek z astronomie je mnohem víc než z astrologie. A na otázky, týkající se typických konspiračních teorií je na GF potěšitelně mnoho racionálních odpovědí.

Vedle otázek z astronomie odpovídám často i na otázky z evoluce a homeopatie. A tady musím mávat praporem vědy mnohem důrazněji. V případě evoluce je na GF mnoho odpovědí od kreacionistů, kteří toto fórum využívají pro šíření svých názorů. A v případě homeopatie využívají platformu GF mnozí léčitelé jak pro svoji reklamu, tak pro hledání zákazníků. Platformy jako gutefrage.net navštěvuje mnoho mladých lidí. Proto považuji za velmi důležité, aby na nich byly vedle odpovědí a názorů kreacionistů a léčitelů též odpovědi fundované, vědecky korektní.

Tvé odpovědi jsou často podrobné. Například při odpovědi na otázku “Jak to s tou homeopatií vlastně je, účinkuje?” hned také vysvětluješ, co je to placebo a uvádíš řadu hypertextových odkazů.

Ano, jsem na GF trochu známá tím, že píši “sáhodlouhé odpovědi”. To proto, že se snažím psát odpovědi prospěšné a koncipuji je tak, jak si myslím, že by pomohly mně osobně. Nezdůvodněné nebo nic nevysvětlující odpovědi od anonymního uživatele by mě skutečně nepřesvědčily. Proto obsahují mé odpovědi i zdůvodnění, vysvětlení nebo údaje o zdrojích, ze kterých jsem čerpala. Tedy nejen “homeopatika jsou placebo”, ale také “jak jsme na to přišli?” a “proč se přesto může stát, že s nimi má člověk pozitivní zkušenost?” Podle mě to k poctivé odpovědi zkrátka patří a to nejen u alternativní medicíny. Ani mé odpovědi týkající se “částicové zoo”, temné hmoty nebo Higgsova bosonu nejsou koncipovány jinak.

Můžeš říct, kolik přibližně času této činnosti týdně věnuješ?

To je různé, záleží na tom, kolik času si v daném týdnu dokážu pro gutefrage.net ušetřit. Ale průměrně to dělá hodinu až dvě denně.

Musíš před odpovědí hodně informací vyhledávat?

Částečně ano, a i na to si musím udělat čas.

I u otázek, které se vyskytují opakovaně, například zda má úplněk vliv na náš spánek, odpovídáš vždy podrobně. Není to zbytečně vynaložená námaha?

Pokud jde o opakující se otázky, nejde se vyhnout tomu, že se odpovědi částečně překrývají. Například na téma úplňku zmiňuji opakovaně tentýž velký průzkum a znovu také

vysvětlují, proč je úplňku jedno, kolik procent vody naše tělo obsahuje. Něco se tedy opakuje, něco ale u opakujících se otázek formulují nově, abych odpověď přizpůsobila konkrétní otázce. Takže i když se opakování nelze vyhnout, odpovídám podrobně, protože stejnou či podobnou otázku klade vždy jiný člověk, který se chce něco dozvědět. Když bych napsala jen to, co je možné i „vygooglovat“ nebo jen bez komentáře sdělila link na nějaký text, nemohla bych očekávat, že své nadšení pro přírodní vědy předám dál. Mar-ná námaha to tedy podle mého názoru není už jen proto, že pokaždé mám před sebou jiného člověka.

Ozvali se už někdy uživatelé, kteří na základě tvých odpovědí chtějí raději dát od alternativních metod v medicíně ruce pryč?

Reakce uživatelů jsou různé, jak to už ve skutečném životě chodí. Z anket víme, že asi polovina uživatelů homeopatie ji považuje za „něco rostlinného“. Vlastně ano, od některých tazatelů, kteří předem netušili, jak pseudovědecká homeopatie je, mám na své odpovědi pozitivní ohlasy. Jiní uživatelé chtějí ve světě „mně to ale pomohlo“ dále zůstat a buď nereagují vůbec, nebo hrubě odmítavě. To je ale v pořádku. Dobrou radu nebo informaci může člověk nabídnout, ale nemůže ji vnucovat.

Nevíš, proč hledají mnozí lidé informace přes platformu gutefrage.net a ne přímo u odborníků?

Nejdříve musím říct, že mnoho členů tohoto fóra se ve „svých“ tématech skutečně dobře vyzná. U přírodovědeckých témat například jsou online studenti příslušných oborů, často také lidé, kteří již studium ukončili a chtějí se angažovat. Pak si také myslím, že pro mnohé je přímý kontakt na gutefrage.net důležitý. Položí otázku a dostane osobní odpověď od jiného člena fóra. V komentářích pak může otázku ještě upřesňovat. Hotové texty na internetu nejsou nikdy psány „jen pro mě“. Mám také dojem, že mnozí žáci mají značné potíže odfiltrovat z dlouhých článků na wikipedii právě tu informaci, kterou potřebují. Jsou mezi nimi jistě i takoví, kteří jsou na to líní. Jak se má efektivně tvořit rešerše nebo jak se dá posoudit, zda má člověk před sebou spolehlivý zdroj, to se člověk nakonec také musí naučit. Kdo si v tom není jistý, má pocit, že rychleji a efektivněji se ke spolehlivé informaci dostane, když se někoho zeptá. Nemělo by se také zapomínat, že u většiny otázek, které se na GF

vyskytují, nejde o znalosti nýbrž o osobní radu nebo tip, jak řešit nějaký menší problém. Na něco takového není potřeba hned „experta“ nýbrž člověka, který je ochoten pomoci, který umí naslouchat a odpovědět na základě svých zkušeností – tedy spíše virtuálního přítele.

Jsou podle tebe i beznadějné případy, tedy uživatelé, které ani mnoho dobrých informací nepřesvědčí?

I v tomto ohledu je to jako ve „skutečném životě“. Protože esoterika a iracionálně nabízejí jednoduchá a dobře znějící řešení, neosloví to všechny, když někdo ten krásný obraz odhalí strohými fakty jako přelud či klam. Pokud vím, jde na gutefrage.net primárně o dobrou radu a ne o „přesvědčování“ a to musím akceptovat. Ne každý chce moji radu slyšet. Jako skutečně „beznadějné případy“ bych viděla jen propagátory iracionálních názorů. Myslím tím například kreacionisty, kteří pravidelně nastolují téma evoluce, odpůrce teorie relativity, profesionální astrology, kteří na fóru hledají zákazníky a v případě alternativní medicíny pár aktivních léčitelů, kteří se na fóru též angažují. Takovým propagátorům jsou uživatelé jako já samozřejmě trnem v oku, protože jim kazím kšefty. Proto se občas dochází k nepěkným útokům buď přímo proti mně osobně, nebo proti redakci Skeptikera nebo obecně proti GWUP. Jednou mě jedna homeopatka na GF odhalila a zveřejnila mé jméno v naději, že se stáhnu a dám jim pokoj. Jeden příznivec konspiračních teorií občas reaguje na mé odpovědi urážkami či dokonce vyhrůžkami. To už je na hraně, ale jde o absolutní výjimku.

Lze tyto uživatele potkat i na jiných fórech?

Zda jsem se s uživateli z gutefrage.net setkala i jinde na internetu nelze jednoznačně říct, protože většina z nich používá jako já přezdívku. Po krátký čas byl jako uživatel přihlášen Georg Todoroff - toho bylo možné poznat podle jeho typického diskusního stylu. A z diskusí k článkům o homeopatii v Augsburger Allgemeinen (významné bavorské noviny) znám jednoho příznivce homeopatie, který se již několik měsíců vyskytuje i na gutefrage.net.

Jaké otázky bys ráda sama na gutefrage.net položila?

Raději na otázky odpovídám. Od roku 2012 jsem položila pět otázek, ale na asi 4000 odpovídala. Žádná mě teď ani nenapadá, ale kdybych nějakou měla, hned bych ji na fóru položila.

Ještě příklad, jak Ute Parsch na jistý dotaz odpověděla:

Dotaz:

Četla jsem pár věcí o Zemi a říkám si, jestli na té teorii o placaté Zemi něco není. A jak je to s přistáním na Měsíci? Neobelhává nás NASA tým, co nám o Zemi, Měsíci a vesmíru říká?

Odpověď:

Placatá Země? Na gutefrage.net jde kromě odpovědí i o dobré rady. V tomto případě ta základní rada zní: zajímej se o přírodní vědy, především o fyziku. Budeš-li mít aspoň minimální znalosti z fyziky, zjistíš sám(a), jak nestydatě nesmyslné ty

všelijaké konspirační teorie jsou a jaké slabiny mají. Kdo ale nic neví, musí všemu věřit a nedokáže rozeznat nesmysl od rozumné argumentace. Co o Zemi, Měsíci a vesmíru víme, nepochází jen od NASA. K tomu přispělo velmi, velmi mnoho vědců z celého světa.

K té placaté Zemi: **ne, skutečně placatá není.**

Argumenty pro kulovitý tvar Země:

Eratosthenes 3. století před Kristem: Důkaz kulovitého tvaru Země a první měření jejího obvodu; zjistil, že hůl v Mem-fisu v den letního slunovratu nevrhá žádný stín, ale v Alexandrii 700 km severněji ano - úkaz, který lze vysvětlit jen zakřiveností povrchu.

Již z antiky je rovněž známo: Při vyplouvání lodě na moře se trup a potom stěžen ponořují.

Obeplutí Země Magellanem a dalšími po něm

Totéž dnes letadlem během několika hodin

Totéž platí pro satelity a ISS

Satelitní fotografie Země

Stín Země při zatmění Měsíce je vždy zakulacený

Koule je energeticky nejvýhodnější tvar, vzniklý při současném spolupůsobení točivého momentu a gravitace

Všechny ostatní planety, Měsíc a Slunce jsou koule

Z rubriky PANORAMA

Jak je to se stresem a rakovinou?

Mnoho lidí věří, že psychické problémy způsobují rakovinu, i když pro takovou víru nejsou k dispozici žádné vědecké důkazy. Ukázal to nedávný průzkum Německého výzkumného centra pro rakovinu (DKFZ), provedený u více než 2000 osob ve věku mezi 14 a 70 lety.

61 procent osob považovalo za možné, že psychická zá-
těž nebo stres způsobují onemocnění rakovinou. Avšak další mýtus o rakovině, totiž že se tato nemoc vyskytuje u lidí, kteří potlačují své emoce, 72 procent dotázaných odmítlo. Jen málo lidí tedy věří tvrzení, že určité osob-
nostní předpoklady jsou pro rakovinu typické. Na druhou stranu 84 procent dotázaných sdílí názor, že chuť bojovat s nemocí a optimismus zvyšují šanci nad nemocí zvítězit. DKFZ poukazuje na to, že pro nemocné může být zatěžu-
jící jak víra v psychické příčiny onemocnění tak i potřeba optimistického postoje kvůli uzdravení. Pro podporu a pomoc jak jednotlivcům tak rodinným příslušníkům od-
kazuje DKFZ na poradenská centra pro boj s rakovinou a kliniky.

Poptávka po akupunktuře je na ústupu

Ačkoliv od roku 2007 mohou zdravotní pojišťovny v Ně-
mecku proplácet léčbu chronických bolestí kolen a zad po-
mocí akupunktury, klesá počet pacientů, kteří tuto terapii
požadují. Ukazuje to studie univerzity v Greifswaldu, je-
jímž podkladem bylo vyhodnocení dat 4 milionů pojištěn-
ců. Každý čtvrtý z nich trpěl bolestmi zad nebo kolen, ale
jen u 70 000 z nich byla aplikována léčba akupunkturou,
z nich u 86 procent proti bolestem zad. Dále se zjistilo, že

21 procent pacientů ukončilo léčbu do pátého sezení, při-
čemž se za standard považuje u akupunktury deset sezení.
Kromě nákladů a časové náročnosti se pokles zájmu o aku-
punkturu přičítá neprokázané účinnosti této "alternativní
léčebné" metody. Aktuální průzkumy zjistily jen nepatrné
zmírnění bolestí, ale žádný vliv na funkci kloubů. Ani úspo-
ra léků na zmírnění bolestí využíváním akupunktury nebyla
podle autorů studie prokázána.

Empatičtí a kompetentní lékaři profitují z placebo-efektu

Placebo-efekt se projevuje obzvláště silně, když ošetřující
lékař vyzařuje empatii a odborné znalosti. K tomuto výsled-
ku dospěl v aktuální studii výzkumný tým, který vedl Lau-
ren Howe z univerzity ve Stanfordu. U 164 pokusných osob
vyvolali nejdříve pomocí histaminu pod záminkou alergic-
kého testu přechodné zrudnutí kůže. Na zrudlou kůži nanes-
la lékařka neúčinnou mast. Jedné skupině osob pak sdělila,
že mast alergickou reakci zmírní, druhé skupině řekla, že
alergie se nanesenou masťou zhorší. Pokusné osoby pak byly
rozděleny do dalších čtyř skupin, vůči kterým lékařka vy-
stupovala s různou mírou empatie a kompetence. Empatie
byla projevoována například přátelským oslovováním a kom-
petence způsobem vyjadřování a pořádkem v ordinaci.
Ukázalo se, že alergická reakce byla nejmenší při současně
empatickém a odborném přístupu a po sdělení, že mast má
tlumící účinek. O něco slabší efekt byl, pokud lékařka půso-
bila buď jen empaticky nebo jen odborně. Překvapením pro
členy týmu bylo, že varování před zhoršením alergie nane-
sením masti zůstalo bez efektu a to i při současně empatic-
kém a odborném přístupu lékařky.

Londýnská nemocnice „celostní medicíny“ přestává poskytovat homeopatii hrazenou z veřejných peněz

Ludmila Hamplová

V nejlepším případě se jedná o placebo, tak zní zdůvodnění britské Národní zdravotní služby (NHS), která postupně ukončuje úhradu cukrových kuliček. Ukončení z veřejných prostředků hrazené homeopatie v The Royal London Hospital for Integrated Medicine je tak jedním z konkrétních kroků. The British Homeopathic Association zastupující zájmy homeopatů se však obává o zdraví britských pacientů.

Britské zdravotnictví je v mnoha ohledech neobvyklé. Zdá se však, že o jednu svou podivnost po letech sporů konečně přichází. Národní zdravotní služba (NHS) přestává hradit homeopatii z veřejných finančních prostředků. Toto rozhodnutí se od začátku letošního dubna týká také The Royal London Hospital for Integrated Medicine, tedy zdravotnického zařízení, které samo sebe popisuje jako vůbec největší poskytovatel služby „celostní medicíny“ a současně čerpající veřejné peníze. „Nemocnice nabízí celou řadu terapií, které jsou plně integrovány do systému NHS a konvenční medicíny,“ stojí na jejích webových stránkách.

„Od 3. dubna 2018 již nebude The Royal London Hospital for Integrated Medicine poskytovat homeopatické léky financované NHS (pozn. redakce – hrazené z veřejných finančních prostředků) žádným pacientům jako součást jejich rutinní péče,“ informuje pacienty leták vydaný zřizovatelem nemocnice, jímž je University College London Hospitals Foundation Trust. Jak uvádí deník The Independent nemocnice již pacientům neposkytuje hrazenou fytoterapii. Nicméně pacienti, kteří mají o homeopatii či fytoterapii zájem, o tuto péči nepřijdou. Pouze si ji musí zaplatit ze svého. „Pokud se rozhodnete, můžete si koupit tyto léky v naší lékárně nebo jakékoliv jiné lékárně, která nabízí homeopatiku,“ uklidňuje nemocnice pacienty ve svém prohlášení.

Homeopatie nefunguje, není důvod ji hradit

Homeopatika byla za určitých podmínek ve Velké Británii skutečně hrazená. Například v roce 2016 zaplatila NHS za neúčinné cukrové kuličky 92 412 liber. V loňském roce se však homeopatika dostala na seznam přípravků, které NHS z důvodu nízké nákladové efektivity a také chybějících dat o klinické účinnosti přestává hradit z veřejných peněz. Konkrétně NHS doporučila lékařům, aby nepředepisovali homeopatiku novým pacientům a u pacientů, kteří již jsou takto „lčeni“, udělali změnu v terapii. Podle Simona Stevense, ředitele NHS, je homeopatie „v nejlepším případě placebo a zneužití omezených prostředků NHS“. „Veřejnost správně očekává, že NHS použije každou libru moudře a uvážlivě, a proto dnes podnikáme praktické kroky k tomu, abychom lépe využili finanční prostředky na moderní léky a léčbu,“ uvedl Stevens v roce 2017 pro deník The Telegraph.

Konkrétně přestává být homeopatie hrazená v jednotlivých britských regionech. V současnosti mohou tuto péči pacienti čerpat za peníze dalších daňových poplatníků pouze v Bristolu a Glasgow. Jak upozorňuje zpravodajský portál BBC News v souvislosti s The Royal London Hospital for Integrated Medicine „hlavní centrum homeopatie už nebude moci utrácet peníze NHS za kontroverzní praxi“. Současně BBC News připomíná základní prohlášení NHS: „Neexistuje žádný důkaz dobré kvality, že homeopatie je účinná jako léčba u jakéhokoliv zdravotního stavu.“

Právě The Royal London Hospital for Integrated Medicine má dlouhou „homeopatickou historii“. Byla založena v roce 1849 jako London Homoeopathic Hospital a jejími zakladateli byli vůbec první britští lékaři homeopaté v zemi. Podle britské skeptické společnosti The Good Thinking Society, která dlouhodobě pracovala na tom, aby šarlatánství v podobě homeopatie bylo vyjmutο z úhrad, byl tento krok „velmi významný a velmi opožděný“. „Tento krok znamená, že se Londýn připojil k naprosté většině země, která poslala homeopatii zpět do historických knih. Jediné dvě oblasti, které stále plývají veřejnými penězi na dávno vyvrácené přípravky, jsou Bristol a Glasgow. Doufáme, že i v těchto městech budou přijata rozumná rozhodnutí, a nakonec bude zastaveno toho vyhazování omezených finančních prostředků NHS za neefektivní přípravky,“ uvedl pro BBC News Michael Marshall, ředitel The Good Thinking Society.

Pacienti přijdou o potřebnou léčbu, tvrdí homeopatická asociace

Kroky NHS, které vedou k ukončení úhrad za cukrové kuličky bez jediné molekuly původní látky, kritizuje The British Homeopathic Association, která zastupuje homeopaty ve Velké Británii. Jejím cílem je „podporovat a rozvíjet studium a praxi homeopatie“ a současně „podporovat vzdělávání a výzkum v homeopatické praxi a teorii“. Asociace také spustila petici proti rozhodnutím NHS adresovanou britskému parlamentu. „Tyto léky stojí velmi málo a pro mnoho pacientů nemají žádnou vhodnou alternativu,“ stojí v textu petice, která získala zhruba 34 tisíc podpisů. Podle homeopatické asociace prý mnoho pacientů trpí tak závažnými vedlejšími účinky léčivých přípravků, že je nemohou užívat, anebo u nich „všechny další konvenční léky a intervence nepřinesly zlepšení jejich zdraví“. „Tito pacienti budou nadále potřebovat léčbu hrazenou NHS, a nakonec budou NHS stát více, pokud jim budou podány konvenční léčivé přípravky,“ stojí v textu petice. Její signatáři jsou mimo jiné přesvědčeni o tom, že ukončení úhrady homeopatik z veřejných peněz naopak přinese další finanční náklady a utrpení pacientů.

Podle profesora Edzarda Ernsta, který na britské University of Exeter založil pracoviště specializující se na výzkum „celostní a alternativní medicíny“, jsou tato tvrzení přinej-

menším zavádějí. „Pokud někteří pacienti pořád chtějí homeopatiku, mohou je získat, jen si je zaplatí sami. To se zdá zcela spravedlivé a racionální. Proč bychom my, daňoví poplatníci, měli platit za neúčinnou léčbu,“ ptá se na svém blogu. Homeopatii nelze považovat „vhodnou alternativu“, ale něco, co naprosto odporuje principům medicíny posta-

vené na důkazech. „Pokud NHS škrtne neefektivní léčbu, pacienti nebudou trpět více, ale méně, protože mohou dostat skutečně účinnou léčbu, která funguje. Je naprosto zřejmé, že zastavení úhrady homeopatických přípravků přinese pokrok, pomůže NHS, pacientům i veřejnosti,“ shrnuje profesor Ernst.

Platba členských příspěvků

Vážení členové, připomínáme zaplacení členského příspěvku, pokud se tak dosud nestalo.

Roční výše členského příspěvku činí Kč 300,-

Pro kontrolu: uvedená částka, **stejná pro všechny členy**, se platí od roku 2012, po předchozím schválení členskou schůzí. Zároveň bychom vás chtěli požádat o případnou aktualizaci vašich kontaktních údajů zasláním e-mailu na adresu **clenskeinfo@sisyfos.cz** nebo zasláním dopisu na adresu **Český klub skeptiků Sisyfos, U dejvického rybníčku 25, 160 00 Praha 6, případně zatelefováním na číslo 774 871 406.**

Příspěvky můžete zaplatit poštovní poukázkou anebo bankovním převodem na účet

4444444444 / 2010 (10 krát číslice 4)

Bankovním převodem ušetříte 26 Kč za poukázecné. Nezapomeňte zadat Vaše členské číslo jako variabilní symbol platby pro její správné přiřazení. Vaše členské číslo je vždy uvedeno na poštovní obálce Zpravodaje.

Za řádné zaplacení příspěvku děkuje výbor klubu Sisyfos

Přednášky cyklu Věda kontra iracionalita

pořádáme tradičně v prostorách Akademie věd ČR v Praze 1, Národní 3, sál 206 od 17.00 hodin. Jsou veřejně přístupné, vstup je volný do vyčerpání kapacity sálu.

Středa 16. 5. 2018

RNDr. Jiří Grygar, CSc. (Fyzikální ústav AV ČR): **Pražští exulanti – Tycho Brahe a Johannes Kepler**

Středa 19. 9. 2018

1. Claire Klingenberg: **Nenechte se nachytat**

2. **Členská schůze klubu Sisyfos** (Vede předseda MUDr. Jaromír Šrámek. Program: výroční zpráva o činnosti Klubu, zpráva o hospodaření, zrušení členství neplatičů příspěvků, volba předsednictva.)

V červnu, červenci a srpnu se přednášky nekonají

Další termíny v roce 2018: 17. 10., 21. 11., 19. 12.

● **Zpravodaj SISYFOS** - bulletin Českého klubu skeptiků Sisyfos, z. s., člena evropského sdružení ECSO (European Council of Skeptical Organisations) a světového sdružení CSI (Committee for Skeptical Inquiry). Zapsán do evidence tisku MKČR pod číslem MKČR E 11208. Vychází čtvrtletně s finanční podporou Akademie věd ČR.

● Kontaktní adresa Českého klubu skeptiků:
PhDr. Zdeněk Jonák, U dejvického rybníčku 25,
160 00 Praha 6

● číslo účtu: 4444444444 (10 čtyřek) kód banky 2010

● Adresa na internetu: <http://www.sisyfos.cz>

● Zpravodaj SISYFOS, číslo 1/2018 – vyšlo v dubnu 2018.
Editor: Leoš Kyša. Redakční rada: Čeněk Zlatník, Zdeněk Jonák, Martin Bloch.

● Grafická úprava a DTP: Karel Kadlec

● Tisk: Tiskárna Libertas, a. s., Drtinova 557/10, Praha 5

● Příspěvky do Zpravodaje SISYFOS posílejte na adresu:
Leoš Kyša, Višňová 579, Milovice 289 24. Lze též zasílat na e-mail: Leos.Kysa@seznam.cz